

Diabetesforbundet
Postboks 6442, Etterstad
0605 Oslo

Oslo 18. desember 2017

Bekymring for forsinkelser i tilgjengelighet til nye og viktige behandlingshjelpemidler for personer med diabetes

Medisinsk fagråd i Diabetesforbundet ser med bekymring på de økende hindringer norske pasienter med diabetes opplever for å kunne dra nytte av ny teknologi som gjør diabetesbehandlingen bedre og enklere.

Bekymringen er knyttet til tre områder

- 1) Varierende praksis mellom landsdeler/helseforetak for at pasienter med diabetes type 1 får mulighet til å benytte kontinuerlig vevsglukosemåler (CGM). Dette er et meget godt hjelpemiddel for den enkelte til å ivareta god diabetesbehandling. En liten elektrode i underhuden måler vevsglukosenivået hvert 5. minutt og sender signal til en håndholdt enhet slik at pasienten kan lese av verdien direkte. Bruk av CGM er anslått til å koste omkring kr 20 000 per år, utstyret leies ut av hjelpemiddelsentralen, og sensorene som byttes hver 5-7. dag, er forbruksmateriell. Pasientene slipper å stikke seg i fingeren mange ganger daglig og sparer smerte, tid og kostbare stix til blodsuktermålinger. Anslag tyder på at CGM behandling ikke er dyrere enn egenmåling med stix når pasienten måler mer enn ca 8-10 ganger daglig. Vår erfaring tilsier at bruken av slikt utstyr og hvem som får tilbud om det varierer sterkt mellom ulike sykehus. Det er ikke akseptabelt i vårt offentlig finansierte helsevesen.
- 2) Nylig har Personvernombudet ved flere helseforetak nektet diabetespoliklinikkene å benytte avlesningsutstyr for CGM fordi pasientopplysninger kan komme på avveie. Det fører for langt her å gå inn på detaljene i dette, men vi ber med dette om at rette myndighet iverksette nødvendige tiltak raskt for å løse problemet.
- 3) Flash Glucose Monitoring (FGM) med Freestyle Libre er en ny teknologi som er enkel i bruk og gjør det mulig for pasientene å måle vevsglukosenivået, så ofte som han/hun ønsker det uten å stikke seg i fingeren. I tillegg til å måle øyeblikksglukosen gir FGM brukeren også trenden for glukosekurven (stigende eller fallende), som er ytterligere hjelp for brukeren i å bestemme riktige tiltak (insulinsetting/kaloriinntak). Dette er et mer fleksibelt system som for mange er enklere i bruk enn CGM, og særlig for barn med diabetes er det et fremragende hjelpemiddel. Tilgjengeligheten i Norge er begrenset til de brukere som vil og kan dekke kostnadene på ca. kr 20 000/år selv. Dette er utilfredsstillende og skaper uønskede forskjeller i helse knyttet til den enkelte families økonomi.

Vi står midt i en teknisk revolusjon i diabetesbehandlingen med bla. nye planterbare målere og smarte insulinpumper som doserer insulin tilpasset glukosenivået. Det er avgjørende at norske

pasienter med diabetes får tilgang til de nye hjelpemidlene og behandlingsmetodene når de anses sikre og trygge og når de medfører betydelige forbedringer. Vi kan ikke ha et system for godkjenning av slike metoder som arbeider så langsomt at det går ut over pasientbehandlingen.

Medisinsk fagråd i Diabetesforbundet vil sterkt anbefale de ansvarlige helsemyndigheter å snarest ta tak i ovennevnte problemstillinger og sørge for et system for vurdering av nye teknologiske behandlingsmuligheter som på en rask og effektiv måte tillater norske pasienter å ta i bruk slik teknologi.

Brevet er forfattet etter diskusjoner i Medisinsk fagråd og er godkjent av medlemmene i fagrådets arbeidsutvalg.

Vennlig hilsen

Arbeidsutvalget i medisinsk fagråd,
på vegne av medisinsk fagråd i Diabetesforbundet

Kåre I. Birkeland
Professor, dr. med. Endokrinolog
Universitetet i Oslo
Leder Medisinsk fagråd Diabetesforbundet

Trond Geir Jensen (sign.)
Professor og overlege
Oslo Universitetssykehus
Medisinsk medarbeider Diabetesforbundet

Anne Karen Jenum (sign.)
Professor dr. med., tidl. fastlege
Universitetet i Oslo

Kirsti Bjerkan (sign.)
Klinisk ernæringsfysiolog og treningspedagog
Oslo Universitetssykehus

Tor Claudi (sign.)
Overlege, indremedisin, allmennlege
Nordlandssykehuset Bodø
Nestleder nasjonalt Diabetesforumstyre

Knut Dahl-Jørgensen (sign.)
Professor, dr. med barnelege
Universitetet i Oslo
Leder av nasjonalt Diabetesforum

Jon Haug (sign.)
Spesialist i klinisk psykologi, dr. philos.
Psykologisk medarbeider Diabetesforbundet

Marit Graue (sign.)
Professor, dr. polit. sykepleier
Høgskolen på Vestlandet
Nestleder Medisinsk fagråd Diabetesforbundet

Om Medisinsk fagråd: Rådet er sammensatt av personer med høy diabetesfaglig kompetanse hentet fra klinisk medisin og forskning. Medlemmene har ulik yrkesmessig bakgrunn som allmennleger, legespesialister, sykepleiere, kliniske ernæringsfysiologer, psykologer og forskere.